

16. 1. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová sazba DPH nebo zdražení potravin přijde již v květnu

Změny DPH, které připravuje vládní koalice, začnou platit od května letošního roku, řekl dnes ČTK předseda KDU-ČSL Miroslav Kalousek. Vládní politici uvažují o zavedení třetí sazby DPH ve výši deseti až 14 procent. Druhou základní variantou je sblížení současných sazeb, což by mimo jiné zdražilo potraviny. Ekonomové dávají přednost ponechání dvou sazeb, někteří by vytvořili sazbu jedinou.

Změny v DPH přinesou státní kase miliardy korun a podle ekonomů seberou průměrné domácnosti několik tisíc korun ročně. Vláda chce získané peníze od roku 2005 vracet rodinám s dětmi a firmám. Kabinet připravuje společné zdanění manželů a zavedení přímé slevy na dani včetně možnosti záporné daně. Firmy získají úlevy na moderní technologie, vědu, výzkum a vzdělání. Koalice chce také omezit nebo zcela zrušit příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

"V žádném případě nedojde ke zvýšení daňové zátěže, naopak by mohla mírně klesnout," zdůraznil Kalousek. Na daňové změny podle ekonomů doplatí především lidé žijící sami v domácnosti a bezdětné svobodné páry.

Zcela určitě klesne základní sazba, která dnes činí 22 procent. Ministr financí Bohuslav Sobotka stále prosazuje vznik druhé snížené sazby. Zdražilo by tak jízdné, vstupenky do kin, divadel, návštěva aerobiku nebo posilovny, hygienické potřeby nebo dětské pleny. Jeden z návrhů údajně počítá i s vyšší DPH na stavební práce spojené s bydlením a na dodávky tepla. "Budeme požadovat potraviny a léky v pětiprocentní sazbě. Jednání jsou však stále otevřená," tlumočil dnes stanovisko ministra financí mluvčí Marek Zeman.

Lidovci by ponechali dvě sazby DPH a sblížili je. "Bude-li však třetí sazba daní za dohodu, jsem připraven ji zaplatit. Vidím v tom ale další komplikaci již tak komplikovaného daňového systému," podotkl Kalousek. Prioritou lidovců je prý zlevnit pracovní místo v rámci boje s nezaměstnaností a podpořit rodiny s dětmi. Prosazují zejména úplné zrušení příspěvku na aktivní politiku zaměstnanosti. Této prioritě jsou prý ochotni přizpůsobit i pohyb daňových sazeb DPH.

Také ekonomové zavedení třetí sazby odmítají a volají dokonce po sazbě jediné. "Podle mého silného přesvědčení je jakékoliv zaplevelování daňového systému novými sazbami nerozumné," řekl ekonom České spořitelny Mojmír Hampl. Čím méně bude sazeb, tím prý bude jednodušší a levnější správa daní a bude tak méně prostoru pro daňové úniky.

Pokud by se základní sazba snížila na 19 procent, musela by snížená sazba vzrůst na osm procent, aby vláda vybrala navíc aspoň deset miliard, odhadl hlavní ekonom HVB Bank Pavel Sobišek. Podle něj je správná snaha vlády snížit zdanění práce a daňovou zátěž podniků. Pokud by k tomu nedošlo, hrozila by prý ekonomice ztráta konkurenceschopnosti.

Sobišek upozornil, že se z reformy potichu vytrácí její hlavní původní cíl, jímž bylo snížení deficitu veřejných financí na čtyři procenta v roce 2006. Již letošní rozpočet prý postrádá takové ambice a cíl vlády je tak těžko dosažitelný. "Nemluvili-li se v souvislosti s druhou fází reformy zejména o rozpočtových úsporách, můžeme splnění cíle již teď odmávnout," řekl.

Na koaličním stole leží podle ekonomického experta ČSSD Jana Mládka asi 30 variant. Podle Kalouska uzavře koalice dohodu 1. února, poté předloží komplexní pozměňovací návrh zákona o DPH a úprava začne platit od května.